

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Andrey Edemskiy
0171-626745
andrey.edemskiy@enkoping.se

Tekniska nämnden

Svar på remiss på Motion - arbetsresor

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Tekniska nämnden besvarar remissen på motionen om arbetsresor för färdtjänstresenärer och föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Färdtjänstresenärer ska erbjudas arbetsresor till ett subventionerat pris som motsvarar avgiften för kollektivtrafik.
2. Tekniska nämnden får utökad budget och årlig uppräknings för samhällsbetalda resor för att täcka kostnaden för arbetsresor.
3. Tekniska nämnden tar fram riktlinjer för arbetsresor så att budgeten och administrationen kan hanteras.

Beskrivning av ärendet

Tekniska nämnden har tagit emot en remiss på en motion i kommunfullmäktige från Solweig Sundblad (S) och Hans Olsson (S) om att bevilja resor till och från arbetet för färdtjänstresenärer mot en avgift som motsvarar avgiften för kollektivtrafiken.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Enligt lagen om färdtjänst (1997:736) är kommuner inte skyldiga att erbjuda arbetsresor till ett subventionerat pris men Enköpings grannkommuner erbjuder arbetsresor till sina färdtjänstresenärer till ett pris som motsvarar avgiften för kollektivtrafiken.

Enköpings kommun erbjuder idag arbetsresor för LSS-kunder (LSS står för Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, 1993:387) som åker till och från daglig verksamhet. De betalar ingen egenavgift för resorna och kostnaden hanteras av vård och omsorgsförvaltningen.

I dag betalar färdtjänstresenärer som arbetspendlar samma egenavgift som gäller för vanliga resor med färdtjänst. Det innebär att det är dyrare för funktionshindrade som behöver åka färdtjänst till arbetet i jämförelse med kommunmedborgare utan funktionshinder som arbetspendlar. Det går att få hjälp med delar av merkostnaden

genom skatteavdrag från Skatteverket eller genom merkostnadsersättning från Försäkringskassan om kostnaderna överstiger ett visst belopp.

Vi saknar idag information om hur många färdtjänstresenärer som åker till sitt jobb med färdtjänst. En uppskattning är att det är 3 % av de i arbetsför ålder som arbetspendlar om man jämför med uppgifterna från grannkommunerna. Om Enköping i likhet med grannkommunerna tillåter arbetsresor inom zon 1 och zon 2 skulle merkostnaden för kommunen hamna mellan cirka 100 000 och 500 000 kronor per år. Skulle Enköping i likhet med andra kommuner även tillåta arbetsresor utanför zon 2 skulle kostnaden kunna bli betydande högre.

Förvaltningen bedömning är att arbetsresorna bör erbjudas till ett subventionerat pris som motsvarar avgiften för kollektivtrafiken i likhet med grannkommunerna. Budgeten för samhällsbetalda resor behöver i så fall utökas och uppräknas årligen för att hantera kostnadsökningen. Även regelverket för arbetspendling behöver tydliggöras för att lättare kunna förutse årskostnaden och möjliggöra handläggningen.

Bilaga 1: Arbetsresor för färdtjänstkunder, omvärldsanalys.

Bilaga 2: Remiss på motion – Arbetsresor, KS2022/591.

Anna Ahrling
Tf verksamhetschef Allmän plats
Enköpings kommun

Andrey Edemskiy
Enhetschef Trafik
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunfullmäktige

Arbetsresor för färdtjänstkunder

Omvärldsanalys

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Mia Svensson
mia.svensson@enkoping.se
Andrey Edemskiy
andrey.edemskiy@enkoping.se

Ärendenummer
TF2022/1163

Bilaga till beslutsärende i tekniska nämnden 2023-05-25.

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Lagen.....	1
Befintliga förutsättningar.....	2
Omvärldsbevakning.....	4
Kostnader.....	6
Sammanfattning	6

Inledning

Flera av Enköpings grannkommuner erbjuder något som kallas arbetsresor, vilket innebär att färdtjänstresenärer kan ansöka om att åka fram och tillbaka till lönearbete till en kostnad som motsvarar kollektivresor.

Enköpings kommun erbjuder i dagsläget arbetsresor för LSS-kunder som åker till och från sitt arbete vid daglig verksamhet. LSS står för Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, 1993:387. De betalar då ingen egenavgift för resorna. Dessa är i dagsläget 80 personer och kostnaderna hanteras av vård och omsorgsförvaltningen.

I januari 2023 har 1173 personer i Enköpings kommuns tillstånd att resa med färdtjänsten. Av dessa är 223 personer (cirka 19%) i arbetsför ålder mellan 18–67 år. Det saknas information om hur många av dessa 223 personer som lönearbetar. De som lönearbetar betalar en högre kostnad för att arbetspendla jämfört med kommunmedborgare utan funktionshinder.

Lagen

Enligt lagen om färdtjänst (1997:736) är kommuner skyldiga att erbjuda färdtjänst till personer som uppfyller kriterierna för lagen. Kommunen är inte skyldig enligt rådande lagstiftning att erbjuda arbetsresor till subventionerat pris.

Till färdtjänst räknas enbart resor som inte betalas av det allmänna, enligt lag (1997:736) om färdtjänst. Därav bör arbetsresor betraktas som resor till och från lönearbete medan resor till och från olika former av arbetsträning ofta bekostas av andra instanser till exempel försäkringskassan. De tillfrågade kommunerna gör denna gränsdragning.

Befintliga förutsättningar

Merkostnaden som färdtjänstresenärer har skiljer sig åt beroende på om resorna sker inom eller utanför Enköpings kommun. Inom kommunen (zon 1) kostar en enkelresa 40 kronor. Till angränsande kommuner (zon 2) kostar en enkelresa max 165 kronor.

Att arbetspendla med färdtjänst om man är funktionshindrad innebär en merkostnad. Det går att få hjälp med delar av merkostnaden genom skatteavdrag från Skatteverket eller genom merkostnadsersättning från Försäkringskassan om kostnaderna överstiger ett visst belopp.

Skatteverket erbjuder färdtjänstresenärer skattereduktion för utgifter över 11 000 kronor för färdtjänstresor till och från arbetet.

Försäkringskassan erbjuder merkostnadsersättning för kostnaderna över 13125 kronor per år. Ju högre merkostnader personen har, desto högre blir ersättningen. Maxbeloppet är 3 063 kronor per månad. Beloppen gäller för 2023 och uppdateras av Försäkringskassan varje år.

Tabell 1. Kostnad att arbetspendla per månad (21 arbetsdagar) i kronor.

Zon	Med färdtjänst	Med UL:s månadskort
Zon 1	1 680	470 – 1 000
Zon 2	1 680 – 6 930	1 000

Källa: Taxor och avgifter i Enköpingskommun 2023 egenavgift zon 1 färdtjänst 40 kr enkelresa, zon 2 färdtjänst 40–165 kr), Uppsala länstrafik månadskort inom tätort 470 kr och utanför tätort 1000kr.

Bild 1. Karta med färdtjänstzoner och UL:s kollektivtrafikzoner med olika reseavgifter. Zoner med grön och grå färger av olika nyanser visar olika trafikzoner när man reser med UL (zoner 1-4, tätorter i Enköping och Bålsta). Blå gränser visar färdtjänstzoner som gäller i Enköping.

Omvärldsbevakning

Västerås, Uppsala, Håbo, Sala, Heby och Strängnäs erbjuder arbetsresor för färdtjänstresenärer. Samhällsbyggnadsförvaltningen har ställt följande frågor om arbetsresor till dessa kommuner:

- Hur ansöker man om arbetsresor i er kommun?
- Vilka kriterier är det för att få det beviljat och hur kontrollerar ni dessa?
- Är det begränsningar i antal resor och mellan vilka adresser man får åka?
- Hur många färdtjänstkunder har ni som är beviljade arbetsresor?
- Hur många färdtjänstkunder har ni som tillhör åldersgruppen 18-67?

I alla kommuner gäller två resor per dag mellan hem och arbetsplats. I vissa kommuner kan färdtjänstresenären byta till eller från punkt för resan om detta innebär att resan blir kortare/billigare. Vissa kommuner har också möjligheten att ansöka om fler resor vid exempelvis delade arbetspass eller liknande. Alla kommuner erbjuder möjligheten att ansöka för arbetsresor utanför det egna länet. En del kommuner har regeln om 10 mils radie från centrala staden. I andra kommuner såg man till rimligheten om en person utan funktionshinder kunde göra samma resa till sitt arbete inom rimlig tid och till rimlig kostnad. För de flesta tillfrågade kommunerna baseras egenavgift på vad kollektivtrafik skulle kostat för hela sträckan vid längre pendling.

I alla kommuner behöver färdtjänstresenären styrka att denne har ett lönearbete och vart arbetsplatsen ligger. Samtliga kommuner beviljar arbetsresor även för kortare perioder, exempelvis 6 månader eller 1 år. Efter det får färdtjänstkunden söka igen om det är aktuellt. Personer som beviljas arbetsresor behöver i grunden uppfylla kriterierna för att ha rätt till färdtjänst.

Tabell 2. Omvärldsanalys, arbetsresor i grannkommuner

	Västerås kommun*	Uppsala kommun	Häbo kommun	Heby kommun	Sala kommun*	Strängnäs kommun
Antal kunder 18-67	1 048	1 752	155	65	116	200
Arbetspendlar	122 (inkl. LSS)	54 (3%)	67 (inkl. LSS)	3 (4,6%)	60 (inkl. LSS)	6 (3%)
Hur långt får man åka?	Ca 10 mil från centrala Västerås	Ca 10 mil från centrala Uppsala	Inom Uppsala län eller till Stockholms län	Ingen specifik gräns	Ca 10 mil från centrala Sala	Ingen specifik gräns
Avgift	655 inom Västerås 1 140 inom länet	1 000 inom länet	1 000 inom länet	1 000 inom länet	655 inom Sala och 1 140 utanför kommun- gräns	530 oavsett längd på resa

* I Västerås och Sala är det Region Västmanland som handlägger ansökningar för färdtjänst.

Kostnader

En uppskattning är att om 3% arbetspendlar av Enköpings kommuns 223 färdtjänstresenärer så är det 7 personer som skulle nyttja arbetsresor. Årskostnader skulle då bli mellan 101 000 – 498 000 kr för Enköpings kommun beroende på om resorna sker inom zon 1 eller zon 2.

Skulle Enköping, i likhet med andra kommuner, även tillåta arbetsresor utanför zon 2 skulle kostnaderna kunna bli betydande högre. Till exempel kostar en enkelresa med riksfärdtjänst till Stockholm mellan 2 000-3 000 kronor för kommunen.

För att kunna hantera kostnaderna för arbetsresor och underlätta handläggningen behöver riktlinjer identifieras och förtydligas. Det kan gälla antal resor per dag, fasta adresser vid arbetspendling, krav på bevis om att det är ett lönearbete och så vidare.

Tabell 3. Ökade årskostnader för kommunen, tusen kronor

Zon	Alla kunder reser inom zon 1	Alla kunder reser inom zon 2
Årskostnader	101 tkr	498 tkr

Sammanfattning

Enligt lagen om färdtjänst (1997:736) är kommuner skyldiga att erbjuda färdtjänst till personer som uppfyller kriterierna enligt lagen. Kommuner är inte skyldiga att erbjuda arbetsresor till subventionerat pris. Enköpings grannkommuner erbjuder arbetsresor till sina färdtjänstresenärer till ett subventionerat pris som motsvarar avgiften för kollektivtrafik. Enköpings kommun erbjuder arbetsresor utan egenavgift till färdtjänstresenärer som åker till och från daglig verksamhet.

Skulle Enköping i likhet med grannkommunerna tillåta arbetsresor inom zon 1 och zon 2 skulle merkostnaden för kommunen hamna mellan cirka 100 000 till 500 000 kronor per år. För att hantera kostnaden för arbetsresor behöver ett tydligt regelverk tas fram.

www.enkoping.se

Kommunledningsförvaltningen
Helena Edin
helena.edin@enkoping.se

Motion - arbetsresor (S)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. skicka motion "Arbetsresor" till tekniska nämnden för beredning.

Beskrivning av ärendet

Solweig Sundblad (S) och Hans Olsson (S) har inkommit med en motion. Motionärerna menar att personer som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning och är arbetsföra i Enköping inte ges rätt förutsättningar att ta ett arbete eller återgå till arbete, och yrkar därför på att tekniska nämnden vid behov beviljar resor till och från arbetet motsvarande avgiften för kollektivtrafik oavsett färdmedel.

På kommunstyrelsens vägnar

Peter Book
Kommunstyrelsens ordförande
Enköpings kommun

Kopia till:
Tekniska nämnden, för åtgärd